

"Просто не можах да помогна. В трамвая една жена плачеше, приближих до нея, но тя като че ли се изплаши и се отмести. А мъката ѝ беше голяма, разбрах". Тази случка беше още в началото на нашето познатство. Силно ми подействува това топло, човешко отношение на Валцаров към хората. Просто го обикнах.

През един мрачен неделен октомврийски ден на 1941 г. придружих семейство Валцарови на гости у едно работническо семейство някъде към кв. "Надежда". Това беше едно бедно трудово семейство, което живееше в схлупена къщица. Единственото богатство на тези хора бяха техните деца - две хубави момченца на около 7-8 години. Децата бяха лошо облечени и обути. Те срамежливо седяха едно до друго на единственото легло Валцаров седна между тях, прегърна ги, говореше им бодро и весело, така че децата веднага се отпритисниха към него ѝ между тях и него се поведе свободен разговор. Когато нашата визита свърши и си тръгнахме децата ни изпратиха на улицата и останаха да ~~зъзнат~~ на дъжда докато се изгубиха от погледите ни. Ние често се обръщаме, махаме им с ръце, те ни махаха с ръчишки. Една дълбока въздишка се изтръгна от гърдите на Кольо: "Не мога да понасям когато хората страдат, а когато пък тези хора, са деца..." Не се доизказа. А децата бяха здрави, може би в този ден и нахранени. Но за друго страдание говореше Валцаров. За това страдание което те още не разбираха, че е страдание. Това, че за тях много от прозорците към света бяха затворени и те биваха обричани на невежество и убийствен труд за единия хляб. Явно това беше въздишка за всички бедни и онеправдани деца. Повървахме така мълчаливи и потиснати. И до днес неговото стихотворение "Не бойте се деца" ме вълнува до болка както някога и ми напомня за тези деца.

Беше късна есен на 1941 г. Няколко пъти чувах Бойка да подканя Кольо да си облече вече зимното палто. Но той все продължаваше да ходи с шлифер, докато една студена сутрин станах свидетел на следния драматичен разговор между двамата: "Кольо, кашляш, обле-